

Forord til beretningen om konkurrencepolitikken 2023

af Margrethe Vestager, ledende næstformand og konkurrencekommissær

Når vi ser tilbage på alt det, der er sket i 2023, er det vanskeligt at anskue vores resultater isoleret fra de vedvarende kriser. Krigen i Ukraine fulgte i kølvandet på den globale pandemi, og begge begivenheder havde fortsat virkninger, som tvang Europa-Kommissionen til at dele sin opmærksomhed mellem dels at videreføre kriseforanstaltningerne og dels at gøre fremskridt med vores langsigtede politiske målsætninger.

Heldigvis har vi på det konkurrencepolitiske område, ligesom på andre områder, formået at gøre begge dele. På krisefronten har det været endnu et særligt år for statsstøttekontrollen, idet der blev truffet mere end 200 afgørelser under de midlertidige covid-19-rammebestemmelser og de midlertidige kriserammebestemmelser/krise- og omstillingsrammebestemmelser, der blev vedtaget efter Ruslands angreb på Ukraine. Dette kom oven i en allerede travl dagsorden på statsstøtteområdet, idet der i alt blev truffet mere end 600 afgørelser.

Der har også været travlhed på kartel- og monopolområdet. Vi vedtog fem afgørelser, udstedte seks klagepunktsmeddelelser og gennemførte syv uanmeldte kontrolundersøgelser. Heriblandt kan nævnes nogle skelsættende sager såsom afgørelsen om bødepålæg til Intel for at misbruge sin dominerende stilling på markedet for CPU'er (processorer) til computere eller den første afgørelse nogensinde i en kartelsag i forsvarssektoren.

Hvad angår fusionskontrollen har stigningen i overtagelser og fusioner som følge af krisen ført til endnu et hektisk år for Kommissionen. I 2023 vedtog vi 333 fusionsafgørelser, hvoraf 271 blev godkendt efter den forenklede procedure. Kommissionen greb ind over for 11 anmeldte overtagelser og forbød én anmeldt fusion, nemlig Bookings overtagelse af eTraveli. Et særligt tilfælde var Illumina/GRAIL-sagen, som til trods for vores forbud året før, fortsat krævede vores opmærksomhed i form af et påbud om genoprettende foranstaltninger med henblik på at afvikle transaktionen.

Sideløbende hermed fortsatte Kommissionen med at forfølge de politiske prioriteter, vi fastsatte i 2019 i begyndelsen af vores mandat. Hvad angår den digitale omstilling har pandemien blot fremskyndet processen. Derfor er det des vigtigere for EU at vedtage de rette politikker, som kan sikre, at vores digitale markeder er åbne, konkurrenceprægede og sikre, og at de tjener de europæiske borgeres og virksomheders interesser. Og hvad enten vi oplever kriser eller ej, så har klimaændringerne en reel indvirkning på Europa og resten af verden, hvilket understreger, hvor vigtigt det er fortsat at bevæge os hen imod klimaneutralitet.

I 2023 fortsatte arbejdet med vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse i højt tempo. Godkendelsen af statsstøtte på op til 1,2 mia. EUR til forskning, udvikling og den første industrielle anvendelse af avanceret cloud- og edgecomputing-teknologier samlede syv medlemsstater og 19 virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder. Disse banebrydende projekter vil give væsentlige fremskridt inden for databehandlingsteknologier og have positive afsmittende virkninger for hele EU generelt.

Hvad angår den grønne omstilling er konkurrencepolitikken selvfølgelig ikke Europa-Kommissionens vigtigste redskab. Men den spiller dog en vigtig rolle, når det kommer til at nedbringe EU's CO₂-udledning. I 2023 blev der under de midlertidige kriser- og omstillingsrammebestemmelser ydet statsstøtte til fremme af EU's dekarboniserings- og klimaindsats på mange måder – lige fra at støtte omstillingen til vedvarende brint i Europas stålindustri, over havvindmølleparker, til at hjælpe

kulmineindustrien, efterhånden som EU bevæger sig væk fra fossile brændstoffer. Vi offentliggjorde også nye retningslinjer om horisontalt samarbejde for yderligere at præcisere, hvordan virksomhederne kan samarbejde lovligt om at foretage miljøforbedringer i deres sektorer.

Endelig blev der i 2023 gjort væsentlige fremskridt med hensyn til forordningen om digitale markeder og forordningen om udenlandske subsidier. Hvad angår forordningen om digitale markeder udpegede Kommissionen seks digitale platforme som gatekeepere for i alt 22 centrale platformstjenester. Ved at forpligte gatekeeperne til at overholde en lang række "do's and don't's" vil forordningen sikre et større udvalg og mere frihed for forbrugerne og erhvervsbrugerne af deres tjenester.

Forordningen om udenlandske subsidier blev også taget i anvendelse i 2023. Den vil hjælpe med at skabe lige vilkår for så vidt angår virksomheder, der modtager subsidier fra lande uden for EU. Kommissionen har nu beføjelse til at undersøge sådanne subsidier for at sikre, at de ikke fordrejer vores indre marked. Hvis det er tilfældet, kan vi træffe de nødvendige foranstaltninger i form af bøder, afhjælpende foranstaltninger og endda forbud mod transaktioner.

Alt dette kommer oven i vores fortsatte arbejde med at strømline procedurerne og reglerne og sikre, at de er egnede til fremtidens udfordringer. Uanset hvor mange udfordringer vi har skullet jonglere mellem i 2023 – både med hensyn til krisehåndtering og politiske målsætninger – så ved jeg, at der venter endnu flere forude. Heldigvis har vi vist, hvor robuste vi kan være, når det kommer til at håndhæve vores konkurrenceregler effektivt og konsekvent.

Vi er rede!